

CULTURA I ESPECTACLES

37 Les fotografies de
Simenon

38 Kabaivanska diu
adéu a Tosca

Redacció
BARCELONA

Maragall, Foix, Ferrater, Riba... Aquests eren els poetes que va estudiar Arthur Terry, professor de la Universitat d'Essex i un dels catalanòfils anglesos més importants. Ahir va transcendir que Terry ha mort a la Gran Bretanya.

En aquests moments Terry, nascut a la ciutat anglesa de York el 1927, era catedràtic de poesia emèrit de la Universitat d'Essex -institució en la qual va ingressar el 1973 i en la qual es va jubilar el 1994- i també era professor visitant de la Universitat de Londres.

La seva vida ha estat dedicada totalment a l'estudi de les literatures hispàniques, però sobretot va centrar els seus estudis en la poesia catalana, de la qual estava considerat un dels màxims experts internacionals. Els estudis de Terry han abraçat des d'Ausiàs March fins a Brossa, passant per Maragall, Gimferrer, Riba i Verdager.

Terry va estudiar a la Universitat de Cambridge, on es va llicenciar el 1947. Va ser a Cambridge on va tenir el seu primer contacte amb J.M. Batista i Roca, que va donar un curs sobre les institucions catalanes històriques i que va

Mor el catalanòfil anglès Arthur Terry

El filòleg i crític literari era un gran estudiós de la poesia catalana

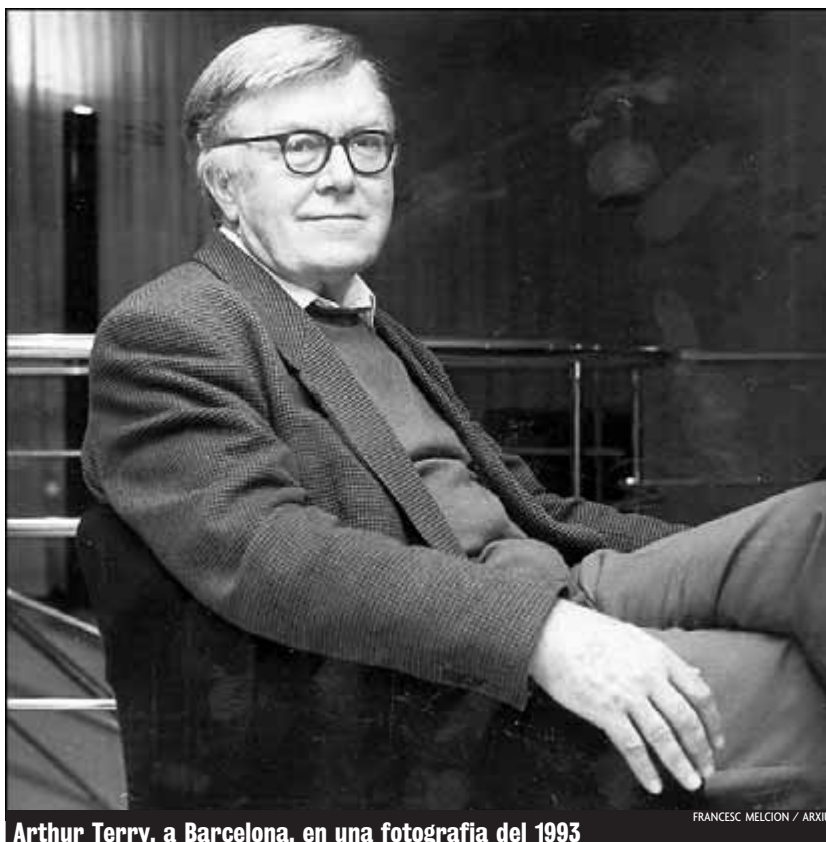
esdevenir el seu supervisor. A Terry li va impressionar l'existència d'institucions com el Consolat de Mar i la Generalitat en èpoques tan antigues i aquí va començar el seu interès per la cultura catalana.

Beca a Barcelona

Així, el 1949 Terry es va beneficiar d'un beca impulsada pel mateix Batista i Roca -beques que encara existeixen- perquè estudiants anglesos poguessin anar a Barcelona per investigar. A Barcelona va conèixer a escriptors i artistes, en un moment d'especial assetjament a la cultura catalana.

Un any després Terry va començar a donar classes de llengua i literatura catalanes a la Universitat de Queen's, a Belfast, on es va convertir en catedràtic el 1962 i el 1973 va ingressar a Essex.

La seva primera publicació sobre la literatura catalana va ser *La poesia de Joan Maragall* (1963), reeditada fa quatre anys per Quaderns Crema. L'obra pretén ser una guia per a la lectura de Maragall amb una sèrie d'indi-

Arthur Terry, a Barcelona, en una fotografia del 1993

Terry havia publicat *Quatre poetes catalans*. Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau el 1992.

El 1999 va coordinar un volum d'assajos sobre *Tirant lo Blanc* sota el títol *Tirant lo Blanc. New Approaches*, amb contribucions catalanes i estrangeres al voltant de la novel·la de Joanot Martorell.

El catalanòfil desaparegut també havia fet estudis sobre poesia castellana com ara una antologia de poesia del 1500 al 1700, publicada en anglès el 1968, així com un estudi dedicat a *Campos de Castilla*, d'Antonio Machado, que es va editar el 1973.

Va ser president de l'Anglo-Catalan Society del 1962 al 1965 i de l'Associació Internacional de Llengua i Literatures Catalanes (1982-88). Terry

era col·laborador del suplement literari del *The Times*. El catalanòfil havia rebut el premi Internacional Ramon Llull el 1995.

cacions perquè el lector vagi creant la seva pròpia interpretació del poeta. Després va venir *Catalan literature* (1972), una història breu de

la literatura catalana en anglès i un antologia crítica de poemes d'Ausiàs March amb traduccions angleses (1976). Pel que fa la poesia moderna,

ANÀLISI

Un professor subtil i desinteressat

JORDI CASTELLANOS

L'Alan Yates m'acaba de telefonar: ha mort l'Arthur Terry. Tinc sobre la taula una carta seva en la qual em demana còpia d'un text de Joan Fuster sobre *Tirant lo blanc*. Ja no podré contestar-li. L'Arthur Terry va ser, el novembre passat, impartint un curs sobre poesia anglesa dins del doctorat de literatura catalana de l'Autònoma. La matrícula

va ser baixa, però ell en va quedar satisfet: amb els estudiants, hi vam assistir una bona colla de professors. Ha estat, probablement, la darrera ocasió per tenir entre nosaltres, per escoltar, aquest professor de poesia, format a Cambridge, que havia estat molts anys a Belfast i que havia acabat a Essex. Les seves classes van ser unes pauses converses sobre Shakespeare, Donne,

Wordsworth, Keats, Yeats, Eliot, Auden, entre d'altres. I sobre Larkin i Heaney, els dos amics seus.

En els viatges en els ferrocarrils cap a Bellaterra, va tenir temps d'explicar-me moltes coses: des de les rareses del seu mestre, el professor González Llubera, passant pels seus records dels anys difícils de l'Anglo-Catalan Society (era la primera vegada que mancava a la trobada anual) fins a explicar-me, sempre tan retret, parlant fluixet, fluixet, que enyorava les sortides per passejar el gos i tocar el piano, perquè a setanta-set anys, em deia, tenia un professor de piano i encara s'esforçava a aprendre. En arribar a Bellaterra, abans d'entrar a classe: prenia un cafè i feia una pipa, seguint un cerimonial precís, sagrat, britànic.

Arthur Terry ha estat un gran crític de poesia i, per a la poesia catalana, per

als nostres autors, ha estat un gran honor comptar amb un especialista com ell, perquè mai no ens va veure com una poesia local, menor. Al contrari: per a ell Maragall, Riba, Foix, Ferrater, Brossa, Gimferrer, etc. eren veus poètiques europees que calia tractar de tu a tu, al costat de Mallarmé, Valéry i Eliot. Un autèntic avançat d'allò que voldríem que fos la literatura europea: que valorés les llengües, les literatures, per allò que són i no pel poder polític que tenen al darrere. Acabava de publicar un panorama general de la literatura catalana (*Catalan Literature*, 2003) i es trobava en plena activitat, carregat de projectes i combatiu com mai. La mort sobtada se l'ha endut. Per tots nosaltres és una gran pèrdua: un valdor intel·ligent, subtil, desinteressat. Mereix, de veritat, l'homenatge que aquests mots improvisats no li poden rendir.